

УДК 338.488.2:001.11(045)

Т. М. Федоренко,
аспірант кафедри підприємництва і торгівлі, Донецький національний
університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
ORCID ID: 0000-0002-3612-2312

DOI: 10.32702/2306-6792.2020.12.95

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБГРУНТУВАННЯ ДЕФІНІЦІЇ "ГОТЕЛЬ" ЯК ОДНОГО З КЛЮЧОВИХ СУБ'ЄКТІВ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

T. Fedorenko,
Postgraduate student, Department of entrepreneurship and trade,
Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF SUBSTANTIATION OF THE DEFINITION OF "HOTEL" AS ONE OF THE KEY SUBJECTS OF THE MARKET OF TOURIST SERVICES OF UKRAINE

У статті проведено деталізований аналіз понятійного апарату дефініції "готель", згруповано отримані результати та здійснено розподіл за характерними класифікаційними ознаками (за економічним змістом діяльності (орієнтація на прибуток); за напрямом діяльності (надання базових послуг); за напрямом діяльності (надання додаткових послуг, окрім базових). У роботі наведено перелік суб'єктів ринку туристичних послуг України згідно з чинним законодавством та виокремлено із наведеним обґрунтуванням для подальшого вивчення поняття "готель". Опрацьовано нормативно-правові документи, що здійснюють контроль діяльності готельного підприємства. Виокремлено основні характеристики існуючого понятійного апарату дефініції "готель". Запропоновано узагальнююче визначення поняття "готель". Вивчення основних понять термінологічного апарату, що супроводжують та забезпечують проведення поглибленого аналізу наукових поглядів дефініції "готель" є невід'ємною частиною цього дослідження, адже дозволяє більш масштабно розуміти тенденції розвитку зазначеного питання крізь призму отриманих результатів.

The article provides a detailed analysis of the conceptual apparatus of the definition of "hotel", grouped the results and distributed according to the characteristic classification features (by economic content of activity (profit orientation); by direction of activity (provision of basic services); The list of the subjects of the tourist services market of Ukraine according to the current legislation is given in the work and is separated with the justification for further study of the concept of "hotel". normative legal documents controlling the activity of the hotel enterprise were identified, the main characteristics of the existing conceptual apparatus of the definition of the hotel were identified, a generalization of the definition of the concept of the hotel was proposed. is an integral part of this study, allowing a broader understanding of the trends of the issue through the lens of the results obtained.

In the conditions of transformation of the national economy, there is a need to constantly monitor the trends of the development of the tourist services market of Ukraine in order to ensure a smooth cycle of its work. Today, apart from the main actors of the tourist services market — tourist operator and travel agent, it is necessary to study such entity as a "hotel" in more detail, as it is able to ensure regular replenishment of foreign exchange earnings into the country and, at the same time, serves as a means of ensuring employment of the population.. However, it is worth noting that there are a number of problematic issues that hinder the progressive development of hotels and similar facilities of temporary accommodation of Ukraine, so, before solving them, it is necessary to analyze in detail the conceptual apparatus of the definition of "hotel". A key problem in the study of the concept of "hotel" and familiarity with the specifics of its activities is the lack of clear systematization of the interpretation of the basic characteristics developed by the precursors, which leads to a more detailed study of this issue.

Considering the above list of participants (intermediaries) of the tourist services market, who promote tourist products and / or provide tourist services, we can distinguish the following, namely: other business entities providing temporary accommodation (accommodation), catering, sightseeing, entertainment and other tourist services. From the above list of subjects in this study will be clarified the issue of the definition of "hotel", because it is part of the specified category of subjects of the tourist services market of Ukraine and, directly, the list of funds that are part of the infrastructure component of the relevant market.

It is worth noting that hotels and other temporary accommodation facilities are one of the key actors of the tourist services market and directly influence the formation of tourist attractiveness of our country, and as a result of these activities — lead to an increase in tax revenues to the local and state budget of Ukraine.

Ключові слова: готель, ринок туристичних послуг, суб'єкти ринку туристичних послуг, готельна послуга, готельне підприємство.

Keywords: hotel, tourist services market, subjects of tourist services market, hotel service, hotel enterprise.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах трансформації національної економіки виникає необхідність постійно спостерігати за тенденціями розвитку ринку туристичних послуг України з метою забезпечення безперебійного циклу його роботи. На сьогодні, окрім основних суб'єктів ринку туристичних послуг — туристичного оператора та туристичного агента, варто більш детально вивчити такий суб'єкт, як "готель", адже він спроможний забезпечити регулярне поповнення валютних надходжень у країну та одночасно виступає засобом забезпечення зайнятості населення. Однак варто відзначити, що є низка проблемних питань, які гальмують прогресивний розвиток готелів і подібних засобів тимчасового розміщення України, тому, насамперед варто деталізовано проаналізувати понятійний апарат дефініції "готель". Ключовою проблемою у дослідженні поняття "готель" та ознайомлення із специфікою його діяльності є відсутність чіткої систематизації до трактування основних його характеристик, виокремленні класифікаційних ознак вченими-попередниками, що спонукає до більш детального вивчення цього питання.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ І НА ЯКІ СПИРАЄТЬСЯ АВТОР, ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Дослідженням основних характеристик понятійно-категоріального апарату дефініції "готель" та його теоретико-методологічних аспектів займалися низка вітчизняних та закордонних науковців, у роботах яких викладено актуальні проблеми та запропоновані шляхи їх вирішення. Сучасний стан розвитку готельного господарства України відображено в наукових працях Косій Т.М. [1]. У роботах Мельник О.П. розроблено деталізований план щодо удосконалення управління готельним господарством [2]; Кузнецова Н.М. описує основи економіки

готельного та ресторанного господарства [3]; Семіколенова С.В. здійснила статистичне оцінювання стану та розвитку готельного господарства [4]. В роботах Горіної Г.О. відображено особливості сучасного розвитку готельної індустрії України [5], здійснено аналіз розвитку міжнародних та національних готельних мереж в Україні [6] та розроблено стратегії розвитку міжнародних готельних мереж, їх теоретичні засади та механізм реалізації [7]. Зроблено значний науковий внесок у розбудову та вдосконалення теоретичної частини даного дослідження у працях Мальської М.П., Пандяк І.Г. [8], Журавльової С.М., Біляченко В.Д., Кукліної Т.С. [9], Зоріна І.В., Квартальнова В.А. [10], Федорченка В.К., Мініч І.В. [11], Сапрунової В.Б. [12], Бугаєнко В.С., Бречко Г.Т., Манучарової Н.Д. [13], Гранильщикова Ю.В. [14]. Опрацювавши наукові роботи вищезазначених вчених задля більш детального вивчення та розкриття обраного питання, варто зазначити, що на сьогодні відсутній єдиний підхід, сутність та основні характеристики дефініції "готель" через неоднозначне тлумачення його функціональних складових, що потребує подальшого дослідження з метою формування повноцінного розуміння усіх теоретико-методологічних аспектів.

МЕТА СТАТТІ

Метою дослідження є здійснення аналізу поняття "готель", його обґрунтування і систематизація отриманих результатів аналізу за характерними класифікаційними ознаками.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

На сьогодні важливе значення у забезпеченні сталого розвитку ринку туристичних послуг України становить його інфраструктурна складова, де в свою чергу кожен із суб'єктів ринку туристичних послуг виступає інфраструктурним форматором та індикатором туристичної привабливості регіонів та країни в цілому. Відповідно до даних, наведених у Статті 5 "Учасники відносин, що виникають при

здійсненні туристичної діяльності" Закону України "Про туризм" (поточна редакція від 28.06.2015 року), зазначено: "...суб'єктами, що здійснюють та/або забезпечують туристичну діяльність (далі — суб'єкти туристичної діяльності), є: 1) туристичні оператори...; 2) туристичні агенти...; 3) інші суб'єкти підприємницької діяльності, що надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування, екскурсійних, розважальних та інших туристичних послуг; 4) гіді-перекладачі, екскурсоводи, спортивні провідники та інші фахівці туристичного супроводу...; 5) фізичні особи, які не є суб'єктами підприємницької діяльності та надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування тощо..." [15].

Враховуючи вищезазначений перелік учасників (посередників) ринку туристичних послуг, які просують туристичні продукти та/або надають туристичні послуги, можна виокремити такі: інші суб'єкти підприємницької діяльності, що надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування, екскурсійних, розважальних та інших туристичних послуг. З наведеного переліку суб'єктів в даному дослідженні буде деталізовано розкрито питання дефініції "готель", адже саме він входить до складу зазначеної категорії суб'єктів ринку туристичних послуг України та безпосередньо до переліку засобів, що входять до складу інфраструктурної складової відповідного ринку.

Варто зазначити, що готелі та інші засоби тимчасового розміщення виступають одними з ключових суб'єктів ринку туристичних послуг та напряму впливають на формування туристичної привабливості нашої країни, та як результат такої діяльності — спонукають до збільшення податкових надходжень до місцевих та державного бюджетів України.

Задля отримання комплексної характеристики досліджень і трактувань науковцями сутності поняття "готель" проведено аналіз їх наукових праць.

Трактування поняття "готель" по-різному висвітлено у працях науковців. Журавльова С.М., Біляченко В.Д., Кукліна Т.С., Гурова Д.Д., Зайцева О.Л. вважають, що це "...комерційне підприємство, яке спеціалізується на наданні комплексу послуг із розміщення, харчування, а також інших додаткових послуг, що забезпечують безпечну й комфортну життєдіяльність людині, яка тимчасово перебуває поза місцем постійного проживання" [9]. На думку Бугаєнко В.С., Бречко Г.Т., Манучарової Н.Д., під поняттям "готель" варто розуміти "...підприємство, що надає за задалегідь встановлену пла-

ту місце або кімнату для відпочинку або ночівлі" [13, с. 25]. Семіколенова С.В. трактує поняття "готель" як "...найпоширеніший тип готельного підприємства, основною функцією якого є надання приїжджим загальних платних послуг щодо короткотермінового проживання та додаткових послуг, залежно від сертифікаційного типу даного підприємства ..." [4].

Враховуючи вищенаведені тлумачення вченими-науковцями поняття "готель" виокремлено спільну характерну класифікаційну ознаку "за економічним змістом діяльності", адже кожен автор під час висвітлення основ цього поняття акцентує увагу на отриманні прибутків та їх максимізації за допомогою надання відповідних послуг.

Пуцентейло П.Р., Мальська М.П., Пандяк І.Г., Сапрунова В.Б. трактують поняття "готель" як "...підприємство, що надає людям, які знаходяться за межами дому, комплекс послуг, найважливішими серед яких (комплексоутворюючі) — тобто в однаковій мірі є послуга розміщення і харчування..." [8; 12; 16].

Мельник О.П. вважає, що готель — це "...підприємство, яке призначене для прийому, розміщення на ночівлю або короточасний відпочинок і надання житлово-побутових послуг терміном на 45 діб незалежно від місця постійного проживання" [2, с. 31]. Всесвітня туристична організація (UNWTO) висвітлює це поняття як "...колективні засоби розміщення, які складаються з певної кількості номерів, мають єдине керівництво, надають певні послуги (заправлення постелі, прибирання номера й санвузла), згруповані у класи й категорії відповідно до надаваних послуг і наявного устаткування" [17]. Відповідно до Наказу № 19 "Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг" від 16.03.2004 року (поточна діюча редакція — 12.11.2010 року під поняттям "готель" слід розуміти "...підприємство будь-якої організаційно-правової форми власності, що складається із шести і більше номерів та надає готельні послуги з тимчасового проживання з обов'язковим обслуговуванням" [18]. Запропоновано на основі опрацьованих наукових тверджень виокремити таку характерну класифікаційну ознаку, а саме "за напрям діяльності (надання базових послуг)", адже в кожному наданому визначенні вченими поняттю "готель" йдеться про надання базових послуг — розміщення та харчування.

Федорченко В.К., Мініч І.В. описують поняття "готель" як "...традиційний тип готельного підприємства, який має великий штаб обслуговуючого персоналу і надає широкий набір додаткових послуг і високий рівень комфорту"

Таблиця 1. Характерні класифікаційні ознаки трактувань вченими дефініції "готель"

Класифікаційна ознака	Автор(и)	Трактування вченими поняття «готель» відповідно до розподілу за наведеними характерними класифікаційними ознаками	Джерело
За економічним змістом діяльності (орієнтація на прибуток)	Журавльова С.М., Біляченко В.Д., Кукліна Т.С., Гурова Д.Д., Зайцева О.Л.	Готель – це комерційне підприємство, яке спеціалізується на наданні комплексу послуг із розміщення, харчування, а також інших додаткових послуг, що забезпечують безпечну й комфортну життєдіяльність людині, яка тимчасово перебуває поза місцем постійного проживання	[9]
	Бугаєнко В.С., Бречко Г.Т., Манучарова Н.Д.	Підприємство, що надає за заздалегідь встановлену плату місце або кімнату для відпочинку або ночівлі	[13, с. 25]
	Семіколенова С.В.	Найпоширеніший тип готельного підприємства, основною функцією якого є надання приїжджим загальних платних послуг щодо короткотермінового проживання та додаткових послуг, залежно від сертифікаційного типу цього підприємства	[4]
За напрямом діяльності (надання базових послуг)	Пуцентейло П.Р.	Підприємство, що надає людям, які знаходяться за межами дому, комплекс послуг, найважливішими серед яких (комплексоутворюючі), тобто в однаковій мірі, є послуга розміщення і харчування	[16, с. 7]
	Мальська МП., Пандяк І.Г.	Засіб розміщення, що надає особам, які перебувають поза місцем постійного проживання комплекс послуг, головними серед яких є послуги розміщення та харчування	[8]
	Сапрунова В.Б.	Підприємство, що надає повний комплекс послуг щодо прийому, розміщення, харчування гостей, обслуговування їх перебування в готелі	[12, с.17]
	Зорін І.В., Квартальнов В.О.	Основне підприємство індустрії гостинності, що здійснює прийом і обслуговування відвідувачів	[10]
	Мельник О.П.	Підприємство, яке призначене для прийому, розміщення на ночівлю або короткочасний відпочинок і надання житлово-побутових послуг терміном на 45 діб незалежно від місця постійного проживання	[2, с. 31]
	Всесвітня туристична організація (UNWTO)	Колективні засоби розміщення, які складаються з певної кількості номерів, мають єдине керівництво, надають певні послуги (заправлення постелі, прибирання номера й санвузла), згруповані у класи й категорії відповідно до надаваних послуг і наявного устаткування	[17]
	Наказ №19 від 16.03.2004 року «Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг»	Підприємство будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, що складається із шести і більше номерів та надає готельні послуги з тимчасового проживання з обов'язковим обслуговуванням	[18]
За напрямом діяльності (надання додаткових послуг, окрім базових)	Федорченко В.К., Мініч І.В.	Традиційний тип готельного підприємства, який має великий штаб обслуговуючого персоналу і надає широкий набір додаткових послуг і високий рівень комфорту	[11]
	Пуцентейло П.Р.	Класичний тип підприємств розміщення, що регулярно чи епізодично надає туристам місця для ночівлі і якому притаманні специфічні ознаки: — номерний фонд, що перевищує визначений мінімум; — набір обов'язкових послуг прибирання номерів і санвузлів, щоденне заправлення ліжка, обслуговування в номерах	[16, с.194]
	Гранільщиков Ю.В.	Установа, призначена для розміщення, харчування, побутового, туристсько-спортивного, екскурсійного і культурно-масового обслуговування.	[14, с.9]
	Косій Т.М.	Готель – це візитна картка міста або країни, він може бути як місцем для прихильників відпочинку і подорожей, так і центром активних ділових контактів	[1]
	Кузнецова Н.М.	Найбільш поширений стаціонарний тип засобів розміщення, характерними рисами якого є високий рівень розвитку матеріально-технічної бази та використання сучасних прогресивних форм і методів управління і організації господарства	[3]

Джерело: сформовано на основі [(складено автором на основі [1—4; 8; 9; 10—13; 16—18].

[11]. Гранільщиков Ю.В. висвітлює це поняття як "...установа, призначена для розміщення, харчування, побутового, туристсько-спортивного, екскурсійного і культурно-масового обслуговування" [14, с. 9].

Кузнецова Н.М. трактує поняття "готель" як "... найбільш поширений стаціонарний тип

засобів розміщення, характерними рисами якого є високий рівень розвитку матеріально-технічної бази та використання сучасних прогресивних форм і методів управління і організації господарства" [3]. Посилаючись на наведені твердження, сформовану наступну характерну класифікаційну ознаку "за напрямом діяль-

ності (надання додаткових послуг, окрім базових). Саме ці науковці у цьому трактуванні поняття акцентують увагу на тому, що готель має окрім базових послуг, обов'язково надавати додаткові (туристсько-спортивного, екскурсійного і культурно-масового обслуговування і т.д.).

Отже, з урахуванням детального вивчення трактувань ученими поняття "готель", виділені ключові характерні класифікаційні ознаки за економічним змістом діяльності (орієнтація на прибуток), за напрямом діяльності — надання базових послуг та надання додаткових послуг, окрім базових (табл. 1).

Проведений аналіз трактувань вченими поняття "готель" спонукає до виокремлення таких основних характеристик існуючого термінологічного апарату:

1) готель є візитною карткою будь-якого міста, адже саме від вражень приїжджих та створеної атмосфери для відпочинку в готелі залежить загальна оцінка туристичної привабливості місця тимчасового перебування;

2) відповідно до сертифікаційного типу готельного підприємства залежить можливість надання пакету послуг (основних і додаткових);

3) до основних послуг слід віднести перелік послуг готелю (проживання, харчування), що входять у базову ціну номера (місця) і надаються споживачу відповідно з укладеним договором;

4) додаткові послуги — послуги, яких немає в переліку основних послуг готелю, їх оплачують та отримують споживачі додатково (до їх переліку можна віднести: пральні, салони краси, сауни, фітнес-центри, послуги автостоянки і т.д.).

Отже, узагальнюючи вищезазначене, слід акцентувати увагу на тому, що поняття "готель" варто розуміти як найпоширеніший тип готельного комерційного підприємства, однією з основних функцій якого виступає надання приїжджим загального пакету основних та додаткових платних послуг на короткостроковій основі.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ЦЬОМУ НАПРЯМІ

Отже, основний науковий результат статті полягає у вивченні та обґрунтуванні теоретико-методологічних аспектів дефініції "готель", узагальненні існуючих теоретичних і нормативно-правових підходів до визначення цього терміну. Запропоноване визначення дефініції "готель" не лише узагальнює вже існуючі підходи

та характеристики, але й збагачує термінологічний зміст даного поняття.

Подальші дослідження повинні бути спрямовані на дослідження теоретико-практичного аспекту кластерного аналізу діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг України.

Література:

1. Косій Т.М. Сучасний стан розвитку готельного господарства України / Т.М. Косій // Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції "Індустрія гостинності в країнах Європи" (4—6 грудня 2009 р.). — Сімферополь: ВіТроПринт, 2009. — 176 с.

2. Мельник О.П. Удосконалення управління готельним господарством: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.: спец. 08.06.02 "Підприємництво, менеджмент та маркетинг" / Мельник О.П. — Київ, 1998. — 18 с.

3. Кузнецова Н.М. Основи економіки готельного та ресторанного господарства: навч. посіб. / Н.М. Кузнецова. — К: Інститут туризму, 1997. — 173 с.

4. Семіколенова С.В. Статистичне оцінювання стану та розвитку готельного господарства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.10 "Фінанси, грошовий обіг і кредит". — К., 2008. — 23 с.

5. Горіна Г.О. Особливості сучасного розвитку готельної індустрії України [Електронний ресурс] / Г.О. Горіна // Культура народів Причорномор'я. — 2009. — Режим доступу до ресурсу: http://elibrary.donnue.edu.ua/1011/1/Gorina_2_Osoblyvosti%20suchasnogo.pdf

6. Горіна Г.О. Аналіз розвитку міжнародних та національних готельних мереж в Україні [Електронний ресурс] / Г.О. Горіна // Науковий журнал "Економіка розвитку". — Харків: ХНЕУ. — 2011. — Режим доступу до ресурсу: http://elibrary.donnue.edu.ua/1007/1/Gorina_2_Analiz_rozvytku.pdf

7. Горіна Г.О. Стратегії розвитку міжнародних готельних мереж: теоретичні засади та механізм реалізації // Торгівля і ринок України: темат. зб. наук. пр. — Донецьк: ДонНУЕТ. — 2011. — С. 162—169.

8. Мальська М.П. Готельний бізнес: теорія та практика: навч. посіб. / М.П. Мальська, І.Г. Пандяк. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 472 с.

9. Журавльова С.М. Технологія готельної справи: навч. посіб. РМОіНУ / С.М. Журавльова, В.Д. Біляченко, Т.С. Кукліна та ін. — Запоріжжя: ЛІПС, 2010. — 124.

10. Зорін І.В., Квартальнов В.А. Енциклопедія туризму. Довідник. — М.: Фінанси і статистика, 2003. — 368 с.

11. Федорченко В.К. Туристський словник-довідник: навч. посіб. / В.К. Федорченко, І.В. Мініч. — К.: Дніпро, 2000. — 160 с.

12. Сапрунова В.Б. Туризм: еволюція, структура, маркетинг. — М.: "Ось-89" 1997. — 160 с.

13. Бугаєнко В.С., Бречко Г.Т., Манучарова Н.Д. Готельне господарство. — К.: Будівельник, 1967.

14. Гранильщиків Ю.В. Проектування об'єктів туристичного спрямування (готельне підприємство). — М.: Турист, 1982.

15. Закон України "Про туризм". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>

16. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємства: навч. посіб. / П.Р. Пуцентейло. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 344 с.

17. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO World Tourism Organization) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.unwto.org/>

18. Наказ № 19 "Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг" від 16.03.2004 року (поточна діюча редакція — 12.11.2010 року [Електронний ресурс] // державна туристична адміністрація України. — 2004. — Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04>

References:

1. Kosij, T. M. (2009), "The current state of development of the hotel industry in Ukraine", *Materialy III mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii. Industriia hostynnosti v krainakh Yevropy* [Proceedings of the Third International Scientific and Practical Conference. Hospitality industry in Europe], Simferopol, Ukraine.

2. Mel'nyk, O. P. (1998), "Improvements in the hotel management management", Ph.D. Thesis, Entrepreneurship, management and marketing, Kyiv State Trade and Economic university, Kyiv, Ukraine.

3. Kuznetsova, N.M. (1997), *Osnovy ekonomiky hotel'noho ta restorannoho hospodarstva* [Fundamentals of hotel and restaurant economy], Instytut turizmu, Kyiv, Ukraine.

4. Siemikolenova, S. V. (2008), "Statistical evaluation of the state and development of the hotel industry", Ph.D. Thesis, Finance, money circulation and credit, Kyiv, Ukraine.

5. Horina, H. O. (2009), "Features of modern development of the hotel industry of Ukraine", *Kul'tura narodov Prichernomor'ja*, [Online],

available at: http://elibrary.donnue.edu.ua/1011/1/Gorina_2_Osoblyvosti%20suchasno-go.pdf (Accessed 14 April 2020).

6. Horina, H. O. (2011), "Analysis of the development of international and national hotel chains in Ukraine", *Ekonomika rozvytku*, [Online], available at: http://elibrary.donnue.edu.ua/1007/1/Gorina_2_Analiz_rozvytku.pdf (Accessed 18 April 2020).

7. Horina, H. O. (2011), "Strategies for the development of international hotel chains: theoretical foundations and mechanism of implementation", *Torhivlia i rynek Ukrainy*, pp. 162—169.

8. Mal's'ka, M. P. and Pandiak. I. H. (2009), *Hotel'nyj biznes: teoriia ta praktyka* [Hotel business: theory and practice], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.

9. Zhuravl'ova, S.M. Biliachenko, V.D. and Kuklina, T.S. (2010), *Tekhnolohiia hotel'noi spravy* [Hotel technology], LIPS, Zaporozhye, Ukraine.

10. Zorin, I.V. and Kvartal'nov, V.A. (2003), *Entsyklopediia turizmu* [Encyclopedia of Tourism], Finansy i statystyka, Moscow, Russia.

11. Fedorchenko, V. K. and Minich, I. V. (2000), *Turysts'kyj slovnyk-dovidnyk* [Travel Directory Directory], Dnipro, Kyiv, Ukraine.

12. Saprunova, V.B. (1997), *Turizm: jevoljucija, struktura, marketing* [Tourism: evolution, structure, marketing], Os'-89, Moscow, Russia.

13. Buhaienko, V.S. Brechko, H.T. and Manucharova, N.D. (1967), *Hotel'ne hospodarstvo* [Hospitality], Budivel'nyk, Kyiv, Ukraine.

14. Hranyl'schikov, Yu.V. (1982), *Proektuvannia ob'ektiv turystychnoho spriamuvannia (hotel'ne pidpriemstvo)* [Design of tourist destinations (hotel company)], Turyst, Moscow, Russia.

15. The Verkhovna Rada of Ukraine (2018), *The Law of Ukraine "About tourism"*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80> (Accessed 08 April 2020).

16. Putsentejlo, P. R. (2007), *Ekonomika i orhanizatsiia turystychno-hotel'noho pidpriemstva* [Economy and organization of tourist and hotel enterprise], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.

17. The official site of the World Tourism Organization (2020), available at: <https://www.unwto.org/> (Accessed 19 April 2020).

18. State tourist administration of Ukraine (2010), *Order "On approval of the Rules for hotel use and similar facilities for hotel accommodation and services"*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04> (Accessed 09 April 2020).

Стаття надійшла до редакції 15.06.2020 р.